

Valtuustoaloite graffitiseinä Ylöjärvelle

362/12.03.01/2020

KAUPVALT 07.09.2020 § 63

"Ylöjärvellä otettiin rohkeita askeleita kohti katutaidetta jo 1990 -luvun lopussa kun mm. vesitorni sai luvalliset graffitimaalaukset. Myöhemmin mm. nuorisokeskuksen seinä ja alikulkutunnelit ovat saaneet toimia katutaiteen näyttämöinä. Viime vuosinakin alikulkutunneleiden maalauksia on kaupungin mahdollistamana päivitetty. Graffitit ja muut katutaiteen muodot ovatkin vakiinnuttaneet paikkansa taiteessa ja kaupunkikuvassa, eikä graffitit ole enää pienen epämääräisenä pidetyn porukan tuotosta, vaan valtavirtaista taidetta, joista yhä useampi myös nauttii. Onhan maassamme jo useampi päätoimisesti katutaidetta tuottavia, arvostettuja taiteilijoita.

Osa kunnista on tarjonnut tälle katutaiteen muodolle vapaan työskentelytilan, luvallisen graffitiseinän. Ylöjärveltä tämä mahdollisuus puuttuu. Vapaa ja laillinen graffitiseinä tarjoaa pienin kustannuksin matalan kynnyksen mahdollisuuden toteuttaa luovuuttaan sekä tarjoaa uudenlaisen taiteen näyttämön kaikille. Mahdollisuus toteuttaa laillisesti graffitimaalauksia vähentää myös niiden tekemistä sinne mihin niitä ei toivota.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä esittää, että Ylöjärvelle perustettaisiin luvallinen, helposti saavutettava graffitiseinä. Lisäksi esitämme, että kaupungin kiinteistöistä ja tiloista tarjottaisiin aktiivisesti mahdollisuuksia katutaiteen, esimerkiksi seinämuraalien ja graffitien toteuttamiseen.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä"

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää em. valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

KAUPHALL 14.09.2020 § 227

Kaupunginjohtaja ehdottaa:

Kaupunginhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen tekniselle lautakunnalle ja vapaa-aikalautakunnalle lausuntoa varten.

Päätös

Hyväksyttiin.

nuorvalt 30.09.2020 § 62

Nuorisovaltuusto päättää antaa lausunnon graffitiseinästä.

Päätös

Keskustelun jälkeen nuorisovaltuusto päätti kannattaa graffitiseinän perustamista.

nuorvalt 30.09.2020 § 62

Nuorisovaltuusto päättää antaa lausunnon graffitiseinästä.

Päätös

Keskustelun jälkeen nuorisovaltuusto päätti kannattaa graffitiseinän perustamista.

VAPLTK 23.02.2021 § 14

Vapaa-aikajohtaja Minna Vallin:

Graffititaide on viime vuosina alkanut saada ansaitsemaansa arvostusta monipuolisena taidemuotona ja katutaide on viety taidegallerioihin saakka. Se myös kiinnostaa yhä laajempaa yleisöä. Graffititaidetta voidaan toteuttaa erilaisissa muodoissa ja eri kokoisena postikorteista tauluihin ja seinämaalauksiin tai esimerkiksi digitaalisessa muodossa osana visuaalista suunnittelua.

Niin paikallisia asukkaita kuin matkailijoitakin opastetaan tutustumaan kaupunkien katutaiteeseen aiempaa aktiivisemmin. Tammikuussa julkaistiin Tampereen katutaidekartta, jossa mainitaan myös Ylöjärvellä sijaitsevat graffititaideteokset.

Julkisilla paikoilla sijaitseviin graffititaideteoksiin voivat kaikki tutustua maksutta mihin vuoden- ja vuorokaudenaikaan tahansa, mikä lisää niiden tasavertaista saavutettavuutta. Julkisten taideteosten on myös todettu lisäävän alueensa viihtyisyyttä ja turvallisuudentunnetta sekä vähentävän ilkeävaltaa.

Vapaa-aikapalvelut on aloittamassa graffititaiteen edistämisen Ylöjärvellä monin eri tavoin yhteistyössä kaupungin eri yksiköiden kanssa.

Vapaa-aikapalveluiden sekä tekniikka- ja ympäristötoimen ulkoliikuntapaikoista vastaavien virkamiesten välillä käytyjen keskustelujen perusteella on arvioitu, että graffititaideteoksille sopiva toteutuspaikka olisivat kaksi Haaviston ulkoilun alueen alikulkutunnelia. Toinen tunneleista on valmis ja toinen valmistuu keväällä 2021.

Teokset voitaisiin toteuttaa vuoden 2021 aikana lapsille ja nuorille järjestettävässä graffitipajassa, jonka ohjauksesta vastaisi lasten ja nuorten katutaideopetukseen erikoistunut graffititaiteilija. Vapaa-aikapalvelut organisoisi maalaustyöpajan ja tekniikka- ja ympäristöosasto osallistuisi kustannuksiin.

Koululaisille voidaan järjestää lisäksi kursseja, joissa käydään läpi katutaiteen historiaa, harjoitellaan graffitipiirtämistä ja lopuksi päästään kokeilemaan maalaustaitoja graffitiseinälle. Näin voidaan lisätä koululaisten harrastamismahdollisuuksia Harrastamisen Ylöjärven mallin mukaisesti ja aktivoida etenkin niitä yläkoululaisia, joiden on muutoin vaikea löytää mielekkään tekemisen pariin.

Ohjatut kurssit lisäävät osallistujien ymmärrystä graffititaiteen tekemisen lainalaisuuksista ja tekniikoista sekä antavat inspiraatiota taiteen tekemiseen. Ohjattu toiminta ja vapaaseen graffitimaalaamiseen tarkoitettavat paikat innostavat uusia harrastajia graffititaiteen pariin.

Jotta graffitimaalauksesta innostuneilla olisi luvallinen paikka maalaamiselle, kannattaa tätä varten pystyttää siihen tarkoitettu graffitimaalausseinä. Teknisen-

ja ympäristötoimen sekä vapaa-aikapalveluiden välisissä keskusteluissa on todettu, että sellainen voitaisiin pystyttää skeittiparkin valmistumisen yhteydessä skeittiparkin viereen.

Vapaa-aikapalvelut voi organisoida maalausseinän avajaisiin ohjatun työpajan, jossa maalaaajia opastetaan graffitien tekoon. Avajaisten jälkeen maalausseinä olisi vapaasti kaikkien käytettävissä. Seinä voidaan poistaa, mikäli maalaaajat eivät noudata yhdessä sovittuja sääntöjä ja huolehdi alueen siisteydestä.

Tarkasta kustannusten jaosta sovitaan yksiköiden kesken, kun eri kohteiden toteutussuunnitelma on valmis.

Lisäksi Ylöjärvelle on toivottu ammattitaiteilijan tekemää seinämaalausta, eli muraalia. Muraali on rakennuksen julkisivuun tehtävää seinämaalaus ja yleensä muraalit ovat näyttäviä taideteoksia. Pohjoismaiden korkein muraali kohoaa 56 metrin korkeuteen. Tämä Hämeenlinnassa sijaitseva teos on toteutettu kahden vierekkäisen siilorakennuksen seinämiin. Muraaleja on tilattu rakennusten seiiniin viime aikoina myös taloyhtiöiden toimesta. Tampereella tästä esimerkkinä ovat Runopuu Tammelassa ja Härmälässä betonimuuriin toteutettu teos, joka kuvaa alueen teollisuushistoriaa. Kaukajärvellä kerrostalon päätyseinää koristavassa muraalissa on kolme talon asukasta, jotka edustavat eri sukupolvia.

Vapaa-aikapalvelut on käynyt keskusteluja Ylöjärven Veden toimitusjohtaja Jouni Vähäkytän kanssa muraalin toteuttamisesta Soppeenmäen vesitorniin, joka kunnostettiin vuonna 2020. Vesitorni on Ylöjärven harjumaisemassa arvokas ja tunnistettava maamerkki. Se olisi huomionarvoinen toteutuspaikka Ylöjärven ensimmäiselle ammattitaiteilijan maalaamalle muraalille.

Soppeenmäen vesitorni soveltuu julkisen taiteen sijoituspaikaksi erinomaisesti, sillä harjun ulkoilualueella tornin ohi kulkee päivittäin paljon ihmisiä. Muraalin toteuttamiselle tasainen ja laaja pinta on erinomainen. Suurikokoiset taideteokset pääsevät oikeuksiinsa, kun niitä pystyy tarkastelemaan sekä kaukaa että läheltä.

Lisätiedot

Minna Vallin, p. 050 561 1108, minna.vallin@ylojarvi.fi

Vapaa-aikajohtaja ehdottaa:

Vapaa-aikalautakunta päättää

1. esittää tekniikka- ja ympäristöosastolle luvallisen graffitimaalausseinän toteuttamisesta skeittipuistoon sen valmistumisen yhteydessä.
2. esittää tekniikka- ja ympäristöosastolle, että kahteen Haaviston ulkoilualueen tunneliin maalataan graffititaideteokset vapaa-aikapalveluiden järjestämissä lasten ja nuorten graffityöpajoissa.
3. aloittaa neuvottelut Ylöjärven Veden kanssa muraalin toteuttamiseksi Soppeenmäen vesitorniin vuonna 2022.

Päätös

Merkittiin pöytäkirjaan, että jäsenet Ville Laine ja Sari Åman saapuivat kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana.

Keskustelun jälkeen vapaa-aikalautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Tekninen lautakunta 31.08.2022 § 143

Valmistelija Yhdyskuntatekniikan päällikkö Ari Jokihaara,
Vs. rakennuspäällikkö Hannu Heikkilä

Kaupungilla ei ole osoitettavissa sopivaa tilaa tai kiinteistöä seinämuraalien tai graffitien toteuttamiseen rakennukseen. Siltatielle on kuitenkin valmistunut vuonna 2020 alikulkukäytävä, johon on mahdollista vapaa-aikapalvelujen aloitteesta toteuttaa suunnitellusti ja koordinoitusti graffititaidetta.

Siltatielle valmistuu vuonna 2022 toinen alikulkukäytävä mutta alueen muiden rakennustöiden vuoksi toisen alikulkukäytävän toteutettavuus mahdollisena graffititaiteen alustana on mahdollista vasta vuonna 2024 tai vuonna 2025. Mikäli ensimmäisen alikulkukäytävän graffititaidete toteutuu koordinoitusti, suunnitellusti ja yhteisesti sovitusti on mahdollista, että graffititaidetta voidaan toteuttaa myös Siltatien toiseen alikulkukäytävään.

Graffititaiteen toteuttamisesta edellä mainittuihin alikulkukäytäviin tulee sopia yhdyskuntateknisten palveluiden kanssa. Graffititaiteen sisältö ja kantaaottavuus tulee olla tunnettu sekä yleisesti hyväksyttävissä. Julkisella paikalla näkyvä graffititaidete tulee toteuttaa kaupungin puolelta koordinoitusti ammattitaitoisen graffititaiteilijan toimesta, jotta niillä olisi yleistä kaupunkikuvaa parantava vaikutus.

Skeittiparkin viereen on perustettu luvallinen graffitimaalausseinä kaikille taiteesta kiinnostuneille. Seinä sijaitsee sopivan matkan päässä muista rakennuksista, koska luvallisen graffitiseinän olemassaolo voi lisätä riskiä myös kiinteistöjen seinien ja muiden kaupunkirakenteiden joutumisesta graffitien kohteeksi.

Lisätiedot Ari Jokihaara, p 050 384 8383, ari.jokihaara@ylojarvi.fi,
Hannu Heikkilä p. 050 554 2872, hannu.heikkila@ylojarvi.fi

Esittelijä Yhdyskuntatekniikan päällikkö Ari Jokihaara

Päätösehdotus Tekninen lautakunta päättää antaa selosteosan mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen graffitiseinästä Ylöjärvelle.

Päätös Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kaupunginhallitus 26.09.2022 § 311
581/12.03.01/2022

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy vapaa-aikalautakunnan, nuorisovaltuuston ja teknisen lautakunnan lausunnot vastauksena aloitteeseen.

Päätös Hyväksyttiin.